

Vedecká konferencia o cirkevnom školstve na GTF v Prešove

Na Gréckokatolíckej teologickej fakulte PU v Prešove sa 9. decembra uskutočnila vedecká konferencia s názvom Dejiny gréckokatolíckeho školstva na Slovensku. Išlo už o druhú konferenciu v rámci grantového projektu VEGA 1/4686/07, ktorý sa pomaly dostáva do záverečnej fázy. Podujatie na pôde fakulty otvoril vedúci projektu a súčasný dekan GTF prof. ThDr. Peter Šturák. Pozdravné slovo v mene vladyku Jána Babjaka, prešovského arcibiskupa a metropolitu predniesol protosynkel ThDr. Marcel Mojzeš. Obidvaja rečníci konštatovali, že dynamizmus života Cirkvi vyjadrujú jej dejiny, a do dejín patrí aj súčasnosť. Problematika cirkevného školstva silno rezonuje v dnešnej spoločnosti a preto jej treba venovať náležitú pozornosť.

Potom sa už rozbehol prvý blok jednotlivých konferenčných príspevkov, mapujúcich dejinný vývoj cirkevného školstva v konfesionalnej, národnostnej, sociálnej a spoločensko-kultúrnej oblasti. Veľmi zaujímavo predstavila systém vzdelávania a štúdium Talmudu v židovstve Mgr. Mária Poliaková. Doktorandka ThLic. Jana Koprivňáková poukázala na skutočnosť, že stredoveké školstvo prioritne riadila Cirkev. Sťažené podmienky teologického vzdelávania pre gréckokatolíckych bohoslovcov v Uhorsku predstavil prof. Peter Šturák. Okrem iného vyzdvihol postavu vzdelaného gréckeho biskupa De Camelisa, ktorý svojimi nariadeniami pozdvihol úroveň duchovenstva a zaslúžil sa o rozvoj školstva v Mukačevskej eparchii. Situáciu gréckokatolíckeho školstva na prelome 19. a 20. storočia mapovala doktorandka Ivana Koval'ova. Vyšší stupeň usporiadania školstva dokumentovala na rozvetvenom type škôl: elementárne, opakovacie, vyššie ľudové a meštianske. Centrálné postavenie Prešova v cirkevnom i školskom živote Gréckokatolíckej cirkvi predstavil ThDr. Miroslav Janočko. Samostatne o štúdiu posvätnéj teológie v Prešove referoval Mgr. Richard Lipták.

V druhom bloku prednášok vystúpila PaedDr. Helena Galdunová s prednáškou o súčasnom cirkevnom gymnáziu P. P. Gojdiča v Prešove. Národnostne podfarbenú tzv. školskú otázku za účinkovania prešovského biskupa Pavla Gojdiča zaujímavo predostrel vo svojom príspevku PhDr. Jaroslav Coranič, prodekan GTF. Využívanie voľného času v školských zariadeniach Košickej eparchie predstavil ThDr. Michal Hospodár. Zaujímavým výkladom budovania vlastnej identity miestnej Gréckokatolíckej cirkvi bola prednáška ThDr. Marcela Mojzeša. Nakoniec dejiny a život v kňazskom seminári v Prešove predstavil jeho vicerektor ThLic. Miroslav Šimko.

Na podujatí sa vystriedalo množstvo študentov, ktorí so záujmom sledovali spleť osudov cirkevného školstva v minulosti. Nadobudnuté poznatky z konferencie im môžu poslúžiť pre lepšie chápanie zápasu Cirkvi o účasť na výchove a formácii dnešného mladého človeka. Ved' aj tu platí staré príslovie Ciceróna, že *Historia magistra vitae est*.

ThDr. Michal Hospodár